

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด
ทางอาญาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ*
COGNITIVE BEHAVIOR MODIFICATION OF CHILDREN AND
ADOLESCENTS IN CRIMINAL JUVENILE DELINQUENCY BY BUDDHIST
INTELLIGENCE IN YONISOMANASIKARA

วิลาสินี วัฒนมงคล

Wilasinee Wattanamongkhon

พระมหาหมณวินทร์ ปุริสุตโตโม

Phramaha Maghavin Purisuttamo

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Thailand

E-mail: walasinee0401@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนและแนวคิดทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา 2) ศึกษาวิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ 3) บุรณาการการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาและสภาพการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ 4) นำเสนอองค์ความรู้เรื่องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า 1) สาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเกิดจากปัจจัยภายใน เช่น ความเข้าใจ ความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมภายนอก 2) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ เป็นกระบวนการคิดเพื่อการแก้ปัญหาที่ประกอบด้วยสัมมาทิฐิเป็นแกนนำ ทำให้เด็กและเยาวชนดำเนินชีวิตอย่างมีสติ 3) การบุรณาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ ประกอบด้วยกระบวนการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหา 4 ขั้นตอนคือ 3.1) ขั้นตอนกำหนดปัญหา เป็นการสืบสาวหาสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง เพื่อหาทางแก้ไขและป้องกันปัญหาการกระทำผิดซ้ำ 3.2) ขั้นตอนกำหนดเป้าหมาย เป็นการวางแผนในการดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย 3.3) ขั้นตอนดำเนินตามเป้าหมายที่วางไว้ 3.4) ขั้นตอนการกระทำซ้ำ ๆ เป็นการฝึกการคิดเชิงบวก เพื่อให้เกิดความคุ้นชิน เกิดจิตสำนึกที่เสริมสร้างคุณธรรม องค์ความรู้ที่ได้คือ การคิดแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ จึงก่อให้เกิดพฤติกรรมภายนอกที่พึงประสงค์และเป็นการสร้างพุทธปัญญาภายใน

* Received 20 June 2020; Revised 18 August 2020; Accepted 18 August 2020

(Intelligence) สร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา, เด็กและเยาวชน, กระทบความผิดทางอาญา, พุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ

Abstract

The objectives of this article are as follows : 1) To study the conditions of criminal juvenile delinquency of children and adolescents ; and theories of cognitive behavior modification by intelligence 2) To study the methods for cognitive behavior modification by Buddhist Intelligence in Yonisomanasikara. 3) To integrate ways of cognitive behavior modification of children and adolescents in criminal juvenile delinquency by Buddhist Intelligence in Yonisomanasikara 4) To present knowledge assets Behavior Modification of Children and Adolescents in Criminal Juvenile Delinquency by Buddhist Intelligence in Yonisomanasikara. This research was a qualitative one based documentary research an in-depth interviews, the result of this research shows that 1) the reasons why children and adolescents commit a crime are caused from internal factors such as understanding, values, attitudes or intellectual behaviors which affect external behaviors. 2) Cognitive Behavior Modification by Buddhist Intelligence in Yonisomanasikara is a process of thinking to solve problems consisting of Sammathitthi (right understanding) as a key. This will help children and adolescents live with consciousness (having the presence of mind). 3) the integration of Cognitive Behavior Modification by Buddhist Intelligence in Yonisomanasikara includes the process of practicing thinking to solve problems. This is divided into 4 steps : Step 3.1) Identify problems: to detect the real causes of the problems to make resolutions and prevent them to occur again. Step 3.2) Identify goals/targets of life: to plan to achieve their goals/targets of life. Step 3.3) Implement the plan to achieve the goals/targets of life. Step 3.4) Repeat those steps: to help create positive thinking, to be familiar with this practice, create consciousness and the will to strengthen morality and ethics. Therefore, the skill to solve the problems through Buddhist Intelligence in Yonisomanasikara leads to desirable external behavior and create Buddhist internal intelligence.

This is served as an everlasting immunity for children and adolescents to live in the digital era or the twenty-first century with strong hearts and minds.

Keywords: Cognitive Behavior Modification, Children and Adolescents, Criminal Juvenile Delinquency, Buddhist Intelligence in Yonisomanasikara

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยมีความเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะทางเศรษฐกิจ และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้เกิดสังคมวัตถุนิยมที่คนในสังคมเกิดการแข่งขันกันเพื่อการหาเลี้ยงชีพ และการดำเนินชีวิตที่มุ่งเน้นการบริโภคด้านวัตถุหรือบริโภคนิยม (ฉนวนรชา พินิจโรคากร และคณะ, 2560) ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลต่อสภาพปัญหาการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนที่ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลเยาวชนและครอบครัว มีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 กำหนดให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีซึ่งเด็กและเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดทางอาญาไม่ว่าจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิดตามพระราชบัญญัติอื่น ๆ นอกจากนี้พระราชบัญญัตินี้ยังกำหนดให้มีมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา เป็นทางเลือกอื่นมาใช้แทนการดำเนินคดีตามช่องทางปกติ เปิดโอกาสให้ผู้เสียหายหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว, 2553)

ส่วนสาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดนอกจากปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนแล้ว ยังเกิดจากปัจจัยสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กและเยาวชนไม่ว่าจะเป็นการติดยาเสพติด การดื่มแอลกอฮอล์ การทะเลาะวิวาท ก้าวร้าวใช้ความรุนแรง ปัญหาสุขภาพจิต ความเครียด ซึมเศร้า ฆ่าตัวตาย ปัญหาการเรียน ฯลฯ ปัจจัยเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า เด็กและเยาวชนมีความสามารถเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ ขาดความเข้มแข็งอดทนในการเผชิญปัญหา ไม่สามารถอดทนต่อความเหนื่อยยาก ขาดความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถแก้ปัญหาและควบคุมสิ่งต่าง ๆ ได้ (สุธีรา นิมนต์วิวัฒน์, 2553) อย่างไรก็ตามนอกจากปัจจัยดังกล่าวแล้วผู้วิจัยเห็นว่า ปัจจัยภายในคือกระบวนการคิดในตัวเด็กและเยาวชนที่ขาดการไตร่ตรอง ขาดการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และการขาดพิจารณาไตร่ตรองก่อนกระทำการใดเป็นอุปสรรค สำคัญอย่างยิ่งต่อการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต หากบุคคลไม่มีความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคย่อมส่งผลให้กระทำผิดและส่งผลให้ชีวิตไปสู่เส้นทางที่เลวร้าย

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิธีการที่จะนำมาแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยในฐานะผู้พิพากษาสมทบ ซึ่งเป็นองค์คณะร่วมกับผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดแล้ว และมีบทบาทในการให้คำปรึกษา แนะนำ ร่วมดำเนินการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ตลอดจนส่งเสริมช่วยเหลือ ส่งเสริมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ประพฤติตนเป็นคนดีของสังคม เชื่อมั่นว่าการนำวิธีพัฒนาปัญญาหรือกระบวนการคิดตามหลักพุทธธรรมที่เรียกว่า “การคิดแบบโยนิโสมนสิการ” (ปัจจัยภายใน) (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2559) เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญา และเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานของผู้พิพากษาสมทบตลอดจนบุคลากรในส่วนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตลอดจนการติดตามเด็กและเยาวชนหลังจากได้รับการปล่อยตัว ทั้งนี้การนำพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการดังกล่าว เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจของเด็กและเยาวชนให้มีความเข้มแข็ง เกิดการยับยั้งชั่งใจ ตระหนักรู้อย่างมีสติ ตลอดจนพิจารณาถึงผลดีผลเสียก่อนกระทำ จึงจะเป็นการแก้ไขปัญหายั่งยืน อีกทั้งเด็กและเยาวชนจะไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ และสามารถเป็นเครื่องหนุนนำในการดำเนินชีวิตสู่อนาคตที่ดี ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องแก้ไขที่ต้นเหตุอย่างเป็นระบบมิใช่การตัดสินว่าผิด แล้วกำหนดบทลงโทษ ซึ่งวิธีเหล่านั้นไม่สามารถแก้ปัญหาในระยะยาวได้ และถือว่าเป็นการทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นการสร้างตราบาปให้แก่เด็กและเยาวชนเหล่านั้นอีกด้วย เพราะแม้เขาจะพ้นโทษมาแล้วแต่สิ่งนั้นจะเป็นปมด้อยที่จะอยู่ในใจของเขาตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนและแนวคิดทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา
2. เพื่อศึกษาวิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ
3. เพื่อบูรณาการการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาและสภาพการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ
4. เพื่อนำเสนอองค์ความรู้เรื่อง “การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาดด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ”

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Source) คือพระไตรปิฎกที่เกี่ยวข้องกับหลักโยนิโสมนสิการเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Source) มีทั้งอรรถกถาและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง อาทิ ตำราวิชาการพร้อมทั้ง

บทความ เอกสาร ตำราอื่น ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review Literature) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) โดยผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มในการสัมภาษณ์ได้แก่ 1) กลุ่มกระบวนการแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาและ 2) กลุ่มผู้สนับสนุนส่งเสริม การแก้ไขการปรับเปลี่ยนแก้ไขพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญา ในขอบเขตพื้นที่ศาลเยาวชนและครอบครัวภาค 7 ประกอบด้วย จังหวัดนครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และรวบรวมข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ บูรณาการ ในการนำเสนอองค์ความรู้ เรื่องการปรับพฤติกรรมทางปัญญาของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ

ผลการวิจัย

1. สภาพการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน เกิดจากสภาพแวดล้อมของสังคมไทยและค่านิยมที่ให้ความสำคัญวัตถุนิยมหรือบริโภคนิยม อันเป็นคุณค่าภายนอกสภาพดังกล่าวมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนไทยเป็นอย่างมาก เด็กและเยาวชนไทยที่พลัดจากการกระทำความผิด ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กเพื่อพิจารณาพิพากษาคดี ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 เนื่องด้วยเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ ดังกล่าวมิได้ประสงค์จะพิจารณาพิพากษาลงโทษเด็กและเยาวชน แต่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญต่อการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟู ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและกลับคืนสู่สังคม ด้วยมีแนวคิดที่ว่าเด็กและเยาวชนเป็นบุคคลที่มีความอ่อนด้อย ด้วยอายุน้อย ขาดวุฒิภาวะด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ หากได้รับการแก้ไขอย่างถูกวิธี ตามกระบวนการขั้นตอนภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ส่วนปัจจัยและสาเหตุของการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดทางอาญาเกิดจากทั้งปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน และการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน มีหลายปัจจัย อันได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านชุมชนสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี ล้วนมีความสำคัญในต่อเด็กและเยาวชน ที่มีอิทธิพลทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความคุ่นชิน เกิดการซึมซับและการเลียนแบบ

ปัจจัยภายใน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมภายนอกด้วย ทั้งนี้ปัจจัยภายในสามารถแบ่งเป็น 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยด้านตนเองมีความผิดปกติ มีความบกพร่องหรือมีปัญหาด้านบุคลิกภาพอันเนื่องมาจากพันธุกรรมหรือสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด ได้รับถ่ายทอดจากพ่อแม่เช่น โรคปัญญาอ่อน ความบกพร่องทางบุคลิกภาพ เช่น ตาบอดสี โรคเกี่ยวกับเลือดบางชนิด ที่ทำให้เด็กรู้สึกตัวว่า บกพร่อง ทำให้เกิดความแปรปรวนทางจิตและ

อาจจะประกอบอาชีพอาชญากรรมได้ ปัจจัยความผิดปกติด้านจิตใจ มีความก้าวร้าวหรือกระต้าง ควบคุมตัวเองไม่ได้ ขาดการพิจารณาทางปัญญาคือขาดการยับยั้งชั่งใจ ขาดการแยกแยะถึงคุณ และโทษก่อนที่จะแสดงพฤติกรรม ปัจจัยทั้งสองปัจจัยมีความเชื่อมโยงในการกระตุ้นความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ค่านิยม และการแสดงออกทางพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยภายในนั้นมีอิทธิพลต่อการแสดงออกภายนอก การปรับกระบวนการคิดนั้นส่งผลต่อการแสดงออกภายนอก ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา ที่เน้นเทคนิคการปรับเปลี่ยนแก้ไขกระบวนการคิดและเข้าใจ และเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์และบูรณาการการแก้ปัญหาการกระทำผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน พบว่าการปรับพฤติกรรมทางปัญญา เป็นการศึกษายับยั้งภายใน (Covert Behavior) หรือพฤติกรรมทางปัญญา เป็นการกระบวนทางปัญญาหรือตัวแปรภายใน ที่เน้นเทคนิคการปรับเปลี่ยนแก้ไขกระบวนการคิดและการเข้าใจ (Cognition Process) เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) ที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้

2. การปรับพฤติกรรมทางปัญญาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการพบว่า ยับยั้งภายในหรือพฤติกรรมทางปัญญามีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ เด็กและเยาวชนกระทำความผิดเนื่องด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ขาดการพิจารณาไตร่ตรองแยกแยะตามสภาพความเป็นจริงอย่างมีเหตุผล ไม่คำนึงถึงคุณและโทษของการกระทำ พุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการที่หมายถึง การพิจารณาโดยแยกแยะมี 10 วิธีคิด คือ 1) วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย 2) วิธีคิดแบบแยกแยะ 3) วิธีคิดแบบสามัญลักษณะ 4) วิธีคิดแบบอริยสัจ 5) วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ 6) วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออก 7) วิธีคิดแบบมองเห็นคุณค่าแท้และคุณค่าเทียม 8) วิธีคิดแบบเร้าคุณธรรม 9) วิธีคิดแบบอยู่กับสภาพปัจจุบัน 10) วิธีคิดแบบวิภาษวาท ผู้วิจัยพบว่า กระบวนการคิดทั้ง 10 วิธีนั้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับกระบวนการคิดหรือกระบวนการภายในของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญา ดังนั้นพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการเป็นวิธีคิดตามหลักถูกต้อง (สัมมาทิฐิ) เป็นแกนนำ ทำให้เห็นตามความเป็นจริง เกิดการคิดเชื่อมโยง เห็นคุณและโทษ ก่อนการกระทำ พิเคราะห์ถึงคุณค่าที่แท้จริงของสิ่งต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงนำวิธีการคิดแบบโยนิโสมนสิการไปบูรณาการการแก้ปัญหาการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน

3. การบูรณาการการปรับพฤติกรรมทางปัญญาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญา เกิดจากการขาดความเห็นถูก (สัมมาทิฐิ) ผู้วิจัยจึงบูรณาการการคิดแบบโยนิโสมนสิการประกอบด้วย 10 วิธี อันมีสัมมาทิฐิเป็นแกนนำ เพื่อแก้ปัญหากระบวนการคิดอันเป็นกระบวนการภายใน ผู้วิจัยนำหลักการการคิดดังกล่าวมาวิเคราะห์ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่รับผิดชอบทั้งกลุ่มกระบวนการแก้ไข ปรับเปลี่ยน พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาและกลุ่มผู้สนับสนุนการแก้ไข

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญา และนำเสนอวิธีการฝึกทักษะการคิดการแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ (Yonisomanasikan Intelligence : The Problem - solving Skills) โดยมี 4 ขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 1 การฝึกทักษะการคิดการแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ
(Yonisomanasikan Intelligence: The Problem - solving Skills)

1. ขั้นกำหนดปัญหา (Problem Discovery and Problem Definition) เป็นการสืบสาวหาสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง ว่าอะไรเป็นสาเหตุของปัญหาหรือสิ่งที่กำลังกระทำอยู่นี้จะมีผลดี ผลเสีย คุณค่าแท้ คุณค่าเทียม เป็นอย่างไร และกำหนดปัญหาได้ถูกต้องชัดเจนตรงตามสภาพการณ์ในห้วงเวลานั้น เป็นการฝึกให้เด็กและเยาวชน รับรู้สภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน เพื่อหาทางแก้ไขและป้องกันปัญหาการกระทำผิดซ้ำ
2. ขั้นกำหนดเป้าหมาย (Set Goals) เป็นขั้นเริ่มต้นคิดใหม่ กำหนดเป้าหมายใหม่อันมีสัมมาทิฐิ (ความเห็นถูก) เป็นแกนนำ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตใหม่
3. ขั้นดำเนินการตามเป้าหมาย (Goal Achieved) เมื่อเด็กและเยาวชนได้กำหนดเป้าหมายหรือตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจนแล้ว ทำให้มีแนวทางในดำเนินชีวิตที่ประกอบด้วยวิธีคิดแบบเห็นคุณค่าและโทษ พิจารณาถึงคุณค่าแท้ คุณค่าเทียม รับรู้ตนเองตามสภาพความเป็นจริง มีสติ ประกอบการตัดสินใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ การดำเนินการหลักวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการอันมีสัมมาทิฐิ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

4. ขั้นการกระทำซ้ำ ๆ (Positive Thinking Skills) เป็นขั้นการฝึกคิดแบบโยนิโสมนสิการซ้ำ ๆ ที่เป็นการฝึกการคิดเชิงบวก เพื่อให้เกิดความคุ้นชิน เกิดจิตสำนึกที่เสริมสร้างคุณธรรม ก่อให้เกิดสติ กระบวนการฝึกคิดแบบโยนิโสมนสิการทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ หรือการกระทำที่ถูกต้อง

การฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ผู้พบว่า เป็นวิธีการที่มีความจำเป็นในการนำไปฝึกเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาทุกคนให้เกิดทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหาที่ถูกต้องเพื่อไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ

5. องค์ความรู้ใหม่ การฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมภายนอกที่พึงประสงค์และเป็นการสร้างพุทธปัญญาภายใน (Intelligence) ผู้วิจัยจึงนำเสนอรูปแบบองค์ความรู้ใหม่คือ “I Wisdom Model” ประกอบด้วย I: Identity in Children and Adolescents เด็กและเยาวชนในยุคดิจิทัล W: Knowledge วิชา ความรู้ I: Intelligence พุทธปัญญาภายใน S: Society สิ่งแวดล้อม D: Development การพัฒนาศักยภาพภายในตน O: Outcome ผู้นำชุมชนและสังคม M: Moral คุณธรรม “I Wisdom Model” เป็นรูปแบบที่เกิดจากวิธีการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ (Yonisomanasikan Intelligence: The Problem-solving Skills) ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมภายนอกที่พึงประสงค์และเป็นการสร้างพุทธปัญญาภายใน (Intelligence)

อภิปรายผล

1. สาเหตุการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนผู้วิจัยพบว่า เกิดจากปัจจัยภายในต่างจากกับผลการวิจัยของอพัชชา ศิริชัยที่พบว่า สาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่เกิดจากปัจจัยภายนอกได้แก่ ปัจจัยทางด้านกลุ่มเพื่อนที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดซ้ำ ปัจจัยทางด้านลักษณะครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ อาชีพของบิดามารดาส่วนใหญ่คืออาชีพรับจ้างทั่วไป และปัจจัยทางด้านลักษณะชุมชน พฤติกรรมกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนเคยกระทำความผิดมาแล้ว 1 ครั้ง การกระทำผิดซ้ำเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน สาเหตุการกระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการเงิน (อพัชชา ศิริชัย, 2554) ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐิตีวรรณ สุกใส ที่พบว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง โครงสร้างของครอบครัวโดยรวมแล้วเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำมักจะเป็นเพศชาย ส่วนมากเป็นครอบครัวที่บิดามารดาเลิกร้างกันมากที่สุด กลุ่มเพื่อนก็เป็นสาเหตุการนำไปสู่การกระทำผิดซ้ำ (ฐิตีวรรณ สุกใส, 2555) และผลการวิจัยของ เสกสิทธิ์ สวรรยาธิปติ พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดที่มีอายุระหว่าง 13 - 16 ปีนั้นส่วนมากไม่ได้ประกอบอาชีพก่อนการกระทำความผิดและไม่ได้เรียนหนังสือไม่ได้อยู่ในสถาบันการศึกษา จึงส่งผลให้เด็กหรือเยาวชนไม่ได้รับการควบคุมขัดเกลานิธิย พฤติกรรม เด็กและเยาวชนจึงไม่รู้สึกละอาย

กับสถาบัน (เสกสิทธิ์ สวรรณยาธิปัตติ, 2554) ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การแก้ปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนที่มุ่งเน้น วิธีการแก้ปัญหาโดยการแก้ไขปัญหามาจากปัจจัยภายนอกนั้นไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเมื่อเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและได้รับการปรับเปลี่ยนแก้ไขพฤติกรรมที่เน้นการแก้ปัญหาจากปัจจัยภายนอกแล้ว เด็กและเยาวชนที่ยังคงกระทำความผิดซ้ำดังผลการวิจัยของกาญจนา คุณารักษ์ พบว่าการกลับไปคบเพื่อนกลุ่มเดิมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทำให้เสพติดทำให้เสพตามเพื่อน ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน (กาญจนา คุณารักษ์, 2555) อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่า การแก้ปัญหาที่มุ่งเน้นที่การแก้ปัจจัยภายนอกนั้นไม่สามารถแก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นการแก้ปัญหาการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมภายในหรือการปรับพฤติกรรมทางปัญญา เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอกโดยเปลี่ยนความคิด การตีความ การเปลี่ยนตัวแปรทางปัญญาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนพฤติกรรมภายนอกที่พึงประสงค์ เป้าหมายของการปรับพฤติกรรมทางปัญญา จึงอยู่ที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอกโดยการจัดการเปลี่ยนแปลงที่พฤติกรรมภายในหรือปัญญาเพื่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การปรับพฤติกรรมทางปัญญา ได้ถูกพัฒนาจากกลุ่มนักจิตวิทยาที่เรียกว่า กลุ่มพฤติกรรมปัญญานิยม (Cognitive Behaviorist) เป็นจิตวิทยากลุ่มใหม่ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาการปรับพฤติกรรมในปัจจุบันนี้ได้แก่ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ผู้เสนอแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2553) และ โดนัลด์ เมเชนบาม (Donald Meichenbaum) ผู้เสนอแนวคิดที่ว่า การเปลี่ยนแปลงปัญญาจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นต้น การปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่กล่าวมาเป็นการปรับเปลี่ยนปัจจัยภายในหรือพฤติกรรมทางปัญญา เพื่อที่จะสร้างพฤติกรรมภายนอกที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญา โดยใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมเป็นรายบุคคล จากการศึกษาพบว่า มีเทคนิคที่ใช้ในการปรับพฤติกรรมทางปัญญาหลากหลายเทคนิคด้วยอาทิ เทคนิคการหยุดความคิด (Thought Stopping) เทคนิคการฝึกการสอนตนเอง (Self-Instructional Training) การใช้เทคนิคการบำบัดแบบการแก้ปัญหา (Problem-Solving Therapy) เทคนิคการฝึกการควบคุมตนเอง (Self-Control Therapy) เทคนิคการเปลี่ยนโครงสร้างการพิจารณาเหตุผลอย่างเป็นระบบ (Systemetic Rational Restructuring หรือ SRR) นั้นเน้นที่การฝึกทักษะในการเอาชนะปัญหา เทคนิควิทยาศาสตร์ส่วนบุคคล (Personal Science) เป็นต้น (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2556) อย่างไรก็ตามแนวคิดและเทคนิคในการปรับพฤติกรรมดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอที่จะนำไปใช้ในการแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและปัญหาการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในบริบทของสังคมไทยและสภาพปัญหาในปัจจุบันได้ดังความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มกระบวนการแก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมฯ ที่ดำเนินการติดตามเด็กและเยาวชนที่ได้รับการ

แก้ไข บำบัด พื้นฟู ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตามขั้นตอนของศาลเยาวชนและครอบครัวที่พบว่า เมื่อเด็กและเยาวชนกลับสู่ครอบครัว ชุมชนแล้วไม่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมที่เคยกระทำผิด แต่ยังคงกระทำผิดซ้ำ และในที่สุดก็กลับเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมอีกครั้ง และความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มผู้สนับสนุนส่งเสริมการแก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ฯ ที่เห็นสอดคล้องกับกลุ่มแรกว่า เด็กและเยาวชนเมื่อเคยกระทำความผิดและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และเมื่อกลับสู่สังคม เด็กและเยาวชนนั้นได้เรียนรู้วิธีการการกระทำผิดจากกลุ่มที่กระทำผิดด้วยกัน และกลับไปกระทำผิดซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานสถิติประจำปี 2562 ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2562) อีกทั้งยังชักชวนเพื่อน ในโรงเรียนกระทำความผิด ทำให้ผู้วิจัยพบว่า เทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการปรับพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด นั้นไม่สามารถแก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้อย่างแท้จริง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการปรับพฤติกรรมทางปัญญาหรือปัจจัยภายในที่ปรากฏในพุทธศาสนา

2. การปรับพฤติกรรมทางปัญญาของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาด้วย พุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ ตามแนวหลักการทางพระพุทธศาสนา คือ กระบวนการคิด เพื่อให้เกิดการกระทำที่ถูกต้องหรือที่เรียกว่าสัมมาทิฐิ อันเป็นแกนนำที่ก่อให้เกิดพุทธปัญญา ภายในที่ประกอบด้วยการสืบสาวหาสาเหตุของปัญหา การคิดแยกแยะ การรับรู้ตามความเป็นจริง เกิดการคิดเชื่อมโยง เห็นคุณค่าและโทษก่อนการกระทำ พิจารณาถึงคุณค่าที่แท้จริงของสิ่งต่าง ๆ ดังผลการวิจัยของทิพย์สุดา โกยวาณิชย์ ที่พบว่า วัยรุ่นที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามหลักโยนิโสมนสิการมีพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลัง การทดลองและระยะติดตามผล เนื่องจากหลักโยนิโสมนสิการเป็นการช่วยฝึกวิธีคิดใหม่ให้กับวัยรุ่น ทำให้เกิดกระบวนการคิด คิดอย่างมีระเบียบ มีเหตุผลและคิดถึงผลที่จะตามมาหลังการตัดสินใจ จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมบริโภคในชีวิตประจำวันที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น รู้จักฉลาดเลือก บริโภคอย่างรู้คุณค่าและรู้จักตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของตนเอง โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีการคิดที่มีระบบอย่างมีเหตุผลจึงทำให้เข้าใจสามารถที่จะตัดสินใจเลือกบริโภคสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม กล่าวคือ มีกระบวนการคิดที่เป็นระเบียบรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ทำให้มีสติรู้จักและเข้าใจความต้องการที่แท้จริงของตนเอง ทำให้ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของตนเองได้ (ทิพย์สุดา โกยวาณิชย์, 2556) วิธีการคิดแบบโยนิโสมนสิการทำให้เด็กและเยาวชนดำเนินตามเป้าหมายที่ถูกต้อง โดยมีสัมมาทิฐิ (ความเห็นถูก) เป็นแกนนำ ดังนั้นวิธีการคิดแบบโยนิโสมนสิการจึงเป็นกระบวนการคิดที่ผู้วิจัยนำไปเป็นวิธีการในการบูรณาการการแก้ปัญหาคำถามความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน

3. ผู้วิจัยได้บูรณาการกับสภาพปัญหาและสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เกิดจากสาเหตุปัจจัยภายใน โดยผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาคำถามด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ (Yonisomanasikan Intelligence: The Problem-

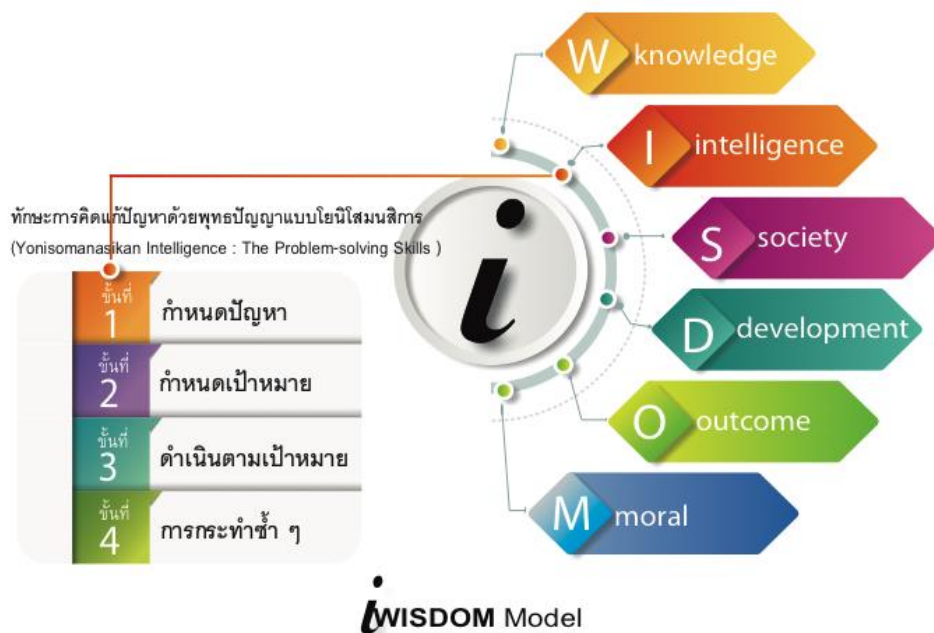

solving Skills) การคิดแก้ปัญหา เป็นพฤติกรรมที่สำคัญของมนุษย์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความต้องการในการดำเนินการใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัว การทำงาน การเรียนรู้ หรือการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้มีการดำรงชีพอยู่ได้ด้วยศักยภาพและความสามารถทางสติปัญญาที่มีมาตั้งแต่แรกเกิดดังที่ เลสลีย์ ฮาร์ท (Leslie Hart) ให้ความหมายว่า “การแก้ปัญหาคือ กระบวนการทำงานของสมอง ซึ่งต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมมาช่วยในการพิจารณาโครงสร้างของปัญหา ตลอดจนการคิดหาแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้ปัญหานั้นหมดไปและบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ” (Leslie A. H., 1983) ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การคิดแก้ปัญหาคือ การนำกระบวนการทำงานของสมองที่เป็นความสามารถของบุคคลในระดับสูงในด้านความรู้และประสบการณ์เดิม มาพิจารณาเพื่อหาแนวในการแก้ไขปัญห ประกอบกับการใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรมมาประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาย่อยอย่างเป็นขั้นตอนจนทำให้ปัญหานั้นหมดไป โดยพยายามปรับตัวเองและสิ่งแวดล้อมให้ผสมกลมกลืนกลับเข้าสู่สภาวะตามคาดหวัง และสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอ วิธีการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการเป็นกระบวนการ การฝึกคิดที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมภายนอกที่พึงประสงค์และเป็นการสร้างพุทธปัญญาภายใน (Intelligence) มี 4 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นกำหนดปัญหา 2) ขั้นกำหนดเป้าหมาย 3) ขั้นดำเนินการตามเป้าหมาย 4) ขั้นการกระทำซ้ำๆ การฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดกระบวนการคิดที่เป็นระบบมีสัมมาทิฐิ (ความเห็นถูก) และเมื่อประสบปัญหาจะทำให้เกิดการคิดที่มีความละเอียด รอบคอบ แยกแยะ รู้จักการคิดวิเคราะห์ สืบสาวแยกแยะหาเหตุปัจจัย รู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริงเป็นวิธีการคิดที่ก่อให้เกิดสติก่อนพูดหรือกระทำการใด ๆ สามารถแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและถูกต้องตามหลักคุณธรรมได้อย่างเหมาะสม ดังการให้สัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งกลุ่มกระบวนการแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาและกลุ่มผู้สนับสนุนส่งเสริม การแก้ไขการปรับเปลี่ยนแก้ไขพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญา ที่เห็นสอดคล้องกันว่า เป็นกระบวนการคิดที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนสามารถพัฒนาด้านความพร้อมของตนเอง พัฒนาการเกิดปัญญาและแก้ปัญหามีเหตุผล อีกทั้งเป็นกระบวนการคิดที่ประกอบด้วย คุณธรรม รู้จักแยกแยะ เห็นคุณค่าและโทษของการกระทำ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ ทำให้เด็กและเยาวชนปรับเปลี่ยนทัศนคติ กระบวนการคิดที่ถูกต้อง (สัมมาทิฐิ) อันเป็นแนวทางที่ทำให้เด็กและเยาวชนดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและตามเป้าหมายที่วางไว้

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัย การปรับพฤติกรรมทางปัญญาของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบจึงนำเสนอ “I Wisdom Model” ที่จะใช้เป็นวิธีการ ในการปรับพฤติกรรมทางปัญญาของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญา ตามที่แสดงจากภาพดังนี้

ภาพที่ 2 “I WISDOM” องค์ประกอบของเด็กและเยาวชนตามหลักพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ ที่ประกอบด้วย I: Identity in Children and Adolescents W: Knowledge I: Intelligence S: Society D: Development O: Outcome M: Moral

I: Identity in Children and Adolescents เด็กและเยาวชนในยุคดิจิทัล

W: Knowledge วิชา ความรู้ เด็กและเยาวชนในยุคดิจิทัลทุกคนจะต้องเป็นผู้มีพื้นฐานความรู้ในสาระวิชาต่าง ๆ หมายถึงความรู้หรือเรื่องสำคัญที่เป็นองค์ประกอบของกลุ่มวิชาแกนหลักเช่น กลุ่มสาระวิชาภาษาไทยประกอบด้วย 5 สาระได้แก่การอ่าน การเขียนการฟัง และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรมเป็นต้น ซึ่งกลุ่มวิชาแกนหลักได้แก่ ภาษาแม่และภาษาสำคัญของโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ การปกครองและหน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ อีกทั้งมีความรู้ มีทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยีและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในทางสร้างสรรค์

I: Intelligence พุทธปัญญาภายใน ที่มีอยู่ในตัวเด็กและเยาวชนในยุคดิจิทัล อันเกิดจากการฝึก “ทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ (Yonisomanasikan Intelligence: The Problem - Solving Skills) เป็นการปลูกฝังความเห็นถูก (สัมมาทิฐิ) ให้เกิดกับเด็กและเยาวชน ทำให้เด็กและเยาวชนมี “สติ” วิจารณ์ญาณในการแยกแยะ เล็งเห็นคุณโทษและทางออก พิจารณาถึงคุณค่าที่แท้จริงของสิ่งต่าง ๆ และมองปัญหาที่เกิดขึ้นตามสภาพความเป็นจริง (สามัญลักษณ์)

S: Society สิ่งแวดล้อม เด็กและเยาวชนในยุคดิจิทัลที่มีพุทธปัญญาภายใน จะเป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหา มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตที่นอกจากเพื่อตนเองแล้วยังเป็นผู้ที่มีศักยภาพในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมหรือสังคมรอบตัวเด็กและเยาวชน กล่าวคือ เป็นทั้งผู้ที่มีพลังเสริมสร้างสังคมที่เด็กและเยาวชนดำรงอยู่ให้มีสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์ ช่วยลดปัญหาการทำความผิดและเป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ เป็นศิษย์ที่ดีต่อ ครู อาจารย์ และเป็นกัลยาณมิตรของกลุ่มเพื่อนที่เด็กและเยาวชนนั้นคบหาสมาคม จึงกล่าวได้ว่าเด็กและเยาวชนที่มีพุทธปัญญาภายในจะเป็นปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อสิ่งแวดล้อมด้วยเช่นกัน

D: Development การพัฒนาศักยภาพภายในตน เด็กและเยาวชนในยุคดิจิทัลที่มีพุทธปัญญาภายในนั้น เป็นผู้ที่มีการพัฒนาศักยภาพในตนเองและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตนเองจนเกิดภาวะผู้นำในตัวเอง การเปลี่ยนแปลงนั้นคือ การมีทักษะในการเป็นผู้นำ (Leadership Skill) ทักษะว่าด้วยการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้เข้าไปร่วมขบวนการเปลี่ยนแปลงองค์กร เปลี่ยนแปลงชุมชน เปลี่ยนแปลงสังคม เปลี่ยนแปลงโลกคือ ความเป็นพลเมืองที่ดีมีทักษะ มีจิตใจที่รับผิดชอบต่อสังคม เด็กและเยาวชนที่มีพุทธปัญญาภายใน จะไม่เรียนเพื่อวิชาความรู้เท่านั้น หากแต่เด็กและเยาวชนที่มีพุทธปัญญาภายในสามารถพัฒนาศักยภาพในตนเองเพื่อการดำรงชีวิตของตนเอง เพื่อประโยชน์ของสังคม และทำประโยชน์ให้แก่คนอื่นได้ด้วย

O: Outcome ผู้นำชุมชนและสังคม เด็กและเยาวชนในยุคดิจิทัลที่มีพุทธปัญญาภายใน ได้พัฒนาตนตามลำดับจนถึงขั้นการเปลี่ยนแปลง (Change Agent Skills) ในขั้นนี้เป็นขั้นที่เรียกว่า เป็นผลผลิตจากการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ อันมีสัมมาทิฐิ เป็นแกนนำ ทำให้เด็กและเยาวชนนั้นดำเนินชีวิตได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ เป็นขั้นที่เรียกว่าเป็นผู้ประสบผลสำเร็จในชีวิต อีกทั้งยังเป็นผู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชุมชน เปลี่ยนแปลงสังคม เปลี่ยนแปลงโลก ในขั้นนี้ ถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของการเป็นพลเมืองของสังคม ประเทศชาติ และเป็นพลเมืองที่ดีของโลก

M: Moral คุณธรรม เด็กและเยาวชนในยุคดิจิทัลที่มีพุทธปัญญาภายใน เป็นผู้ที่มีคุณธรรมอันเนื่องมาจากการพัฒนาพุทธปัญญาภายในตามขั้นตอนของการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ ทำให้เด็กและเยาวชนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติ ที่ตระหนักในคุณค่าของตนเอง และร่วมแรงร่วมใจ สามัคคี และ

เสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต คิดดี ทำดีเพื่อตนเองและเพื่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบปฏิบัติตามกฎระเบียบกติกาของสังคม ทำให้การอยู่ร่วมในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การปรับพฤติกรรมทางปัญญาของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ เป็นการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ (Yonisomanasikan Intelligence: The Problem-solving Skills) คือ การปรับเปลี่ยนกระบวนการคิดเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญซึ่งต้องได้รับการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนมี 4 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นกำหนดปัญหา 2) ขั้นกำหนดเป้าหมาย 3) ขั้นดำเนินตามเป้าหมาย 4) ขั้นกระทำซ้ำ ๆ การคิดเชิงบวก การฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ โดยมีสัมมาทิฐิ (ความเห็นถูก) เป็นแกนนำ ก่อให้เกิดพุทธปัญญาภายใน (Intelligence) เป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องซึ่งเป็นการแก้ปัญหการกระทำความผิดอย่างยั่งยืน และสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้เข้มแข็ง ทำให้เด็กและเยาวชนไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ **ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย** การวิจัยเรื่อง “การปรับพฤติกรรมทางปัญญาของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ” โดยนำหลักการและแนวทางทางพระพุทธศาสนาบูรณาการเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ผู้วิจัยได้นำเสนอ “I Wisdom Model” เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวและบุคลากรตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญา เพื่อกลับคืนสู่สังคม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข นอกจากนี้ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานหรือสถาบันอื่น ๆ ได้อีกด้วย เช่น สถาบันทางการศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2562). รายงานสถิติคดีประจำปี 2562. เรียกใช้เมื่อ 9 มิถุนายน 2562 จาก <http://www.djop.moj.go.th>
- กาญจนา คุณารักษ์. (2555). การพัฒนารูปแบบการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติด : กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- จิตติวรรณ สุขใส. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสังคมไทย. วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ (ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 2(3), 8-19.
- ทิพย์สุดา โกยวณิชย์. (2556). ผลของการปรึกษากลุ่มตามหลักโยนิโสมนสิการ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของวัยรุ่น. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 24(2), 47-61.
- พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว. (2553). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 72 ก หน้า 12/22 (16 พฤศจิกายน 2553).
- วณวรรษา พินิจโรคากร และคณะ. (2560). การศึกษาหลักคำสอนในการละการยึดติดวัตถุนิยมเชิงพุทธ. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, 13(ฉบับพิเศษ), 237-249.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2559). พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผลิธัมม.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2556). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธีรา นิมนต์นิวัฒน์. (2553). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดนีโอฮูแมนนิสและการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคของเยาวชนตอนปลาย. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2553). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสกสิทธิ์ สวรรณยาธิปัติ. (2554). การกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ยาเสพติด และชีวิตร่างกาย (คดีร้ายแรง) ของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล : การศึกษาวิจัยโดยใช้ทฤษฎีการควบคุมตนเอง. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาอาชีววิทยาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อพัชชา ศิริชัย. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาประยุกต์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Leslie A. H. (1983). Human Brain & Human Learning. New York: Longman.